

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Протягом довгого часу молоді відводилось другорядне місце у сфері праці, що, як наслідок, посилювало її матеріальну та психологічну залежність від старших поколінь. Нині близько 90 % молодих людей живуть на частковому або повному утриманні батьків та рідних.

Соціологічні дослідження свідчать, що нині існує відчутна нерівність серед молоді у можливостях набуття загальної освіти, духовного і культурного розвитку, професійної підготовки, виборі місця праці. Причин цих явищ є багато: це і соціальні наслідки демографічних, організаційних, структурних диспропорцій в межах цілої країни, які утворювались історично і поглиблювались в умовах економічної кризи, і зростання соціальної нерівності в усьому суспільстві, що особливо позначається на молоді, і відсутність сильної державної соціальної політики, тощо. Наприклад, у порівнянні з міською молоддю у сільських хлопців та дівчат невисокі можливості набуття якісної освіти, престижних місць працевлаштування, змістовного проведення дозвілля. Все це спричиняє помітне зменшення питомої ваги молоді у складі сільського населення, її масове переміщення у міста і перетворення сільської молоді в них на маргінальний (від лат. *marginalis* – той, що знаходиться на краю, на узбіччі) прошарок.

Відносно новим явищем стає погіршення економічного стану молоді. Це стосується виконання нею фізично важких, шкідливих і непривабливих робіт, постійної загрози безробіття, одержання мінімальної заробітної платні. Так, наприклад, середня заробітна платня молодих робітників складає нині лише 60% від середньо-українського рівня і є вдвічі нижчою від величини мінімального споживчого бюджету для юнаків і дівчат [2, с. 215]. Наслідком цього є падіння рівня життя молоді в цілому, що спонукає її вдаватися до підробітку крім основної роботи чи навчання. Тому вторинна (додаткова) зайнятість молоді стає для неї правилом.

Але з огляду на те, що вторинна зайнятість здійснюється переважно у неформальній або тіньовій економіці, молодь стає там об'єктом визиску та посиленої експлуатації. Сьогодні у тіньовому секторі економіки працює 21 % молодих людей у віці 15–28 років; у віці ж 20–28 років цей відсоток зростає до 25,3 %. Найбільш поширеним в усіх групах молоді великих міст є надання послуг приватним особам [1, с. 89–91].

Якщо молодіжна політика перехідних країн ще несе на собі відбитки колишнього патерналізму, а законодавство не забезпечує механізмів реалізації правових актів щодо молоді і побудоване на обмеженнях і забороні, то політика розвинутих країн стосовно молоді будується на

принципах і нормах її самозабезпечення.

Таким чином, становлення української молоді в суспільстві – одна з важливих соціально-економічних проблем, яка потребує вирішення в нашій країні. Молодіжна політика має бути спрямована на виховання нового осередку суспільства, який буде незалежним від старших поколінь, матиме мету та спрямовуватиме свою діяльність на розвиток економіки нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Бебик В. М. Політична культура сучасної молоді : навчальний посібник / В. М. Бебик, М. Ф. Головатий, В. А. Ребкало. – К. : Перлина, 2012 . – 359 с.
2. Головатий М. Ф. Проблеми молодіжної політики / М. Ф. Головатий, В. С. Цибульник // Філософська і соціологічна думка. – № 4. – С. 215–219.